

Legea 81/ 2022 pe intelesul tuturor

Scris de Mirela Heizer – expert OIV

In 2022 a aparut Legea care priveste practicile comerciale neloiale dintre intreprinderi, in cadrul lantului de aprovizionare agricol si alimentar.

Multumesc bunului meu prieten, Paul Fulea (Crama Histria), pentru imbold si incredere! Astfel, ca expert OIV in comisia DROCON (drepturile consumatorilor) mi-am permis sa fac anumite precizari si comentarii, intr-un material care sper sa fie de folos, pentru cat mai multi dintre cei care se regasesc in vreuna dintre ipostazele prevazute de aceasta Lege.

Am evidenciat **colorat** ceea ce am gasit discutabil si comentariile mele sunt cele scrise cu **litere italice-aldine (inclinate si ingrosate)**.

Am formatat cu litere mai mici paragrafele pe care nu le-am comentat, fiindca sunt foarte clare, ca sa fie mai usor de gasit cele comentate.

Pentru alte interpretari, discutii, comentarii, schimburi de pareri, va asteptam in Comunitatea Wines of Romania!

LEGE nr. 81 din 11 aprilie 2022, privind practicile comerciale neloiale dintre intreprinderi in cadrul lantului de aprovizionare agricol si alimentar, emitent Parlamentul Romaniei, publicata in Monitorul Oficial nr. 363, din 12 aprilie 2022

Articolul 1

Obiect si domeniu de aplicare

(1) Prezenta lege reglementeaza relatiile comerciale dintre **furnizori si cumparatori (crama catre distribuitor, crama catre crama, distribuitorul catre alt distribuitor/ magazin, reseaua HO-RE-CA sau catre un lant de magazine)** in cadrul lantului de aprovizionare, cu privire la practicile comerciale neloiale savarsite in legatura cu vanzarea de produse agricole si/sau alimentare, dupa cum urmeaza:

a) vanzarile cand sunt realizate pe teritoriul Romaniei, precum si cele realizate in afara teritoriului tarii, atunci cand produc efecte pe teritoriul Romaniei (**exportul in afara spatiului european sau vanzarea in UE, in cadrul pietei comune, produce efecte – incasarea si fiscalizarea contravalorii vinurilor – in Romania**);

b) serviciile prestate de cumparator furnizorului, in masura in care acestea vizeaza practicile comerciale neloiale prevazute la [art. 3](#) si [4](#);

c) nu se aplica acordurilor dintre furnizori si consumatori (**consumatorul este cel care consuma/ bea efectiv produsul/ vinul, nu este considerat consumator barmanul**

sau ospatarul wine-bar-ului/ restaurantului, acestia fiind considerati cumparatori in sensul alin (1).)

(2) Prezenta lege se aplica anumitor practici comerciale neloiale savarsite in legatura cu vanzarea de produse agricole si/sau alimentare (**vin si produse vitivinicole**) de catre:

a) furnizori a caror cifra de afaceri anuala nu depaseste 2.000.000 de euro (**cei mici catre cei mari, crama catre distribuitori sau HORECA**) catre cumparatori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 2.000.000 de euro;

b) furnizori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 2.000.000 de euro, (**distribuitori medii**) dar este de maximum 10.000.000 de euro, catre cumparatori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 10.000.000 de euro (**catre lanturi mari de magazine, gen supermarket, hipermarket**);

c) furnizori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 10.000.000 de euro (**distribuitori mari**), dar este de maximum 50.000.000 de euro, catre cumparatori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 50.000.000 de euro (**catre lanturi foarte mari, gen magazine universale on-line**);

d) furnizori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 50.000.000 de euro, dar este de maximum 150.000.000 de euro, catre cumparatori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 150.000.000 de euro;

e) furnizori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 150.000.000 de euro, dar este de maximum 350.000.000 de euro, catre cumparatori a caror cifra de afaceri anuala depaseste 350.000.000 de euro.

(3) Calcularea echivalentului in lei al cifrelor de afaceri prevazute la [alin. \(2\) lit. a\)-e](#)) se va face in conformitate cu rata de schimb oficiala a Bancii Nationale a Romaniei din ultima zi a exercitiului financiar anterior constatarii savarsirii practicilor comerciale neloiale.

(4) Cifra de afaceri anuala a furnizorilor si a cumparatorilor prevazuta la [alin. \(2\) lit. a\)-e](#)) se interpreteaza in conformitate cu partile relevante din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei si, in special, [art. 3](#), 4 si 6 din aceasta, inclusiv definitiile privind „intreprinderea autonoma“, „intreprinderea partenera“ si „intreprinderea asociata“, si alte chestiuni privind cifra de afaceri anuala.

(5) Prin exceptie de la prevederile [alin. \(2\)](#), prezenta lege se aplica vanzarilor de produse agricole si/sau alimentare de catre furnizori a caror cifra de afaceri anuala este de maximum 350.000.000 de euro catre toti cumparatorii care sunt autoritati publice.

Articolul 2

Definitii

In sensul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

a) autoritatea publica - organ de stat sau al unitatii administrativ-teritoriale care actioneaza in regim de putere publica pentru satisfacerea unui interes public; (**institutie, primarie, prefectura, politie, biserică, scoala, spital, alte asemenea**)

b) consumator - orice persoana fizica sau grup de persoane fizice constituite in asociatii care cumpara sau dobandesc produse agricole si/sau alimentare pentru consum propriu;**(cel care desface produsul si il consuma ca atare, nu lucratorul comercial care serveste produsul/ vinul din carafa/ sticla)**

c) contract comercial - cuprinde conditiile comerciale efective definite ca insumarea tuturor conditiilor comerciale, exprimate in procente din valoarea estimata a vanzarilor, insumand toate costurile comerciale percepute in legatura cu vanzarea produselor, valoarea absoluta sau procentuala din cifra de afaceri;

d) cumparator - orice persoana fizica, persoana fizica autorizata, intreprindere individuala, intreprindere familiala sau persoana juridica, indiferent de locul de stabilire al persoanei respective, care cumpara produse agricole si/sau alimentare; termenul „cumparator“ poate include un grup de astfel de persoane fizice si juridice; **(crama, distribuitor, magazin, wine-bar, HORECA, lant de magazine, clasificati dupa cifra de afaceri conform art 1, alin (2))**

e) delistare - actiunea prin care cumparatorul **(crama, distribuitor, magazin, wine-bar, lant de magazine, etc.)** informeaza furnizorul **(crama, distribuitor, magazin, wine-bar, lant de magazine, etc., clasificati dupa cifra de afaceri conform art 1, alin (2))** ca anumite produse din oferta activa nu vor mai fi prezentate la raft pentru consumatori, prezentand si argumentele care au dus la acea actiune, inclusiv refuzul de a mai comanda si expune marfa;

f) expunere - prezentarea produselor achizitionate de la furnizor pe rafturile cumparatorului;

g) furnizor - orice producator agricol sau orice persoana fizica, persoana fizica autorizata, intreprindere individuala, intreprindere familiala sau persoana juridica ce vinde produse agricole si/sau alimentare; termenul „furnizor“ poate include un grup de astfel de producatori agricoli sau un grup de astfel de persoane fizice si juridice, precum organizatiile de producatori, organizatiile de furnizori si asociatiile unor astfel de organizatii; **(crama, distribuitor, magazin, wine-bar, lant de magazine, clasificati dupa cifra de afaceri conform art 1, alin (2)) pot fi cumparatori sau furnizori, in functie de pozitia contractuala in care se afla, daca ei vand sau cumpara produsul vitivinicol, conform clasificarii de la art 1, alin (2)**

h) in mod repetat - constatarea unei practici comerciale neloiale intr-un interval de 2 ani de la emiterea unei decizii prin care a fost constatata si, dupa caz, sanctionata o contraventie savarsita de aceeasi intreprindere implicata, indiferent de natura noii incalcari;

i) listare - actiunea de includere in oferta cumparatorului a produselor si formatelor de impachetare din oferta furnizorului;

j) plasare secundara - prezentarea produselor livrate de furnizor in alte amplasamente din cadrul structurii de vanzare a cumparatorului;**(indiferent in care dintre locatiile cramei, distribuitorului, magazinului, wine-bar-ului, lantului de magazine se vand produsele listate, se considera ca au fost livrate cumparatorului cu sediul social din contract, iar subsidiarele se supun acelasii termeni contractuali, deci**

cumparatorul nu se poate eschiva si nu poate fi exonerat de raspundere, daca practica comerciala neloiala se desfasoara intr-una dintre subsidiarele sala – locatiile sale secundare)

k) practicile comerciale neloiale - sunt considerate practicile care contravin bunei conduite comerciale, bunei-credinte si corectitudinii, care sunt impuse unilateral de un partener comercial altuia, chiar si atunci cand acestea rezulta in urma intelegerii intre parti; (diferite comisioane, taxe, constrangeri de unic distribuitor, conditionare de volume, alte asemenea, chiar daca cel supus a fost de acord. Este relatia dintre victima si agresor, atunci cand victima este constransa de imprejurari, aici comerciale, sa accepte conditiile agresorului. Prozaic spus, victima consimte agresiunea comerciala, iar aceasta este consemnata in contractul dintre parti)

l) produse agricole si alimentare - produsele enumerate in anexa nr. I la Tratatul privind functionarea Uniunii Europene, precum si produsele care nu sunt enumerate in anexa nr. I, dar care sunt procesate in scopul utilizarii ca alimente prin folosirea produselor enumerate in aceasta anexa; (7.6.2016 Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 202/329, ANEXE LA TRATATUL PRIVIND FUNCTIONAREA UNIUNII EUROPENE, in limba romana, unde sunt mentionate, la Capitolul 22: must de struguri, vin de struguri, alcool etilic, oteturi)

Capitolul 22	
22.04	Must de struguri parțial fermentați, chiar dacă fermentația este oprită prin alt procedeu decât cu ajutorul alcoolului
22.05	Vin din struguri proaspeți; must de struguri proaspeți oprit din fermentație (inclusiv mistelă)
22.07	Cidru, vin de pere, hidromel și alte băuturi fermentate
ex 22.08 (*) ex 22.09 (*)	Alcool etilic , denaturat sau nu, de orice tărie și obținut din produse agricole prevăzute în anexa I, cu excepția rachiuilor, lichiorurilor și a altor băuturi spirtoase și preparate alcoolice compuse (numite „extrase concentrate”) pentru fabricarea băuturilor
ex 22.10 (*)	Oțeturi comestibile și înlocuitori comestibili ai acestora

Extras din Anexa 1 la TFUE

m) produse agricole si alimentare perisabile - produse agricole si alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile sa devina improprie pentru vanzare in termen de 30 de zile dupa recoltare, producere sau procesare; (VINUL, indiferent ca este sau nu imbuteliat, este considerat PRODUS PERISABIL, deoarece, pana la deteriorarea lui completa prin imbolnavire sau oxidare severa, el evolueaza sau se deterioreaza sub influenta factorilor de mediu: lumina, fluctuatii de temperatura, umiditate, trepidatii. Atribuirea unui termen de garantie ar trebui sa fie obligatorie, avand in vedere realitatea din piata. Obligativitatea inscrierii pe eticheta a datei imbutelierii sau a numarului de lot, cu posibilitatea identificarii datei imbutelierii nu defineste termenul de garantie acordat

produsului/ vinului. Termenul de garantie ar trebui introdus cel puțin în Declarația de conformitate, pe care ar trebui să o emită orice furnizor și în care a fi imperios necesar să fie consemnate condițiile minime de păstrare sau expunere a produsului/ vinului, în cadrul lantului de comercializare, din clipa în care acesta este predat efectiv cumparatorului – așa cum este definit și clasificat acesta în art. 1, alin. (2) al prezentei Legi.)

n) recepție - acțiunea de preluare a marfii în spațiile cumparatorului, a produselor agricole și/sau alimentare în baza verificării cantitative și calitative a marfii; **(este momentul în care responsabilitatea asupra condițiilor care pot genera perisabilitatea, este transferată cumparatorului – crama, distribuitor, magazin, wine-bar, lant de magazine)**

o) represalii comerciale - acțiuni infaptuite de către un cumparator asupra furnizorului sau a furnizorului asupra cumparatorului, cu scop de intimidare pentru a influența comportamentul acestuia, în sensul acceptării condițiilor contractuale ale cumparatorului sau furnizorului sau a unor condiții comerciale defavorabile furnizorului, respectiv cumparatorului;

p) stocarea - crearea de stocuri ale produselor din oferta furnizorului în depozitele cumparatorului; **(este o practică ce poate favoriza perisabilitatea produsului/ vinului, fie ea fizică, fie morală – vinurile albe/ rose care trebuie consumate proaspete trebuie să ajungă în atenția cumparatorilor finali = consumatorilor, nu să fie stocate în depozite, unde nu sunt expuse spre vânzarea către aceștia)**

q) scheme de calitate - produse agricole și alimentare atestate/certificate conform schemelor de calitate instituite de art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1.305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.698/2005 al Consiliului.

Articolul 3

Interzicerea practicilor comerciale neloiale

Cumparatorului îi sunt interzise următoarele:

1. să depășească termenul de plată astfel:

a) cu mai mult de 14 zile calendaristice de la scadența stabilită prin contract în cazul produselor prevăzute la [art. 2 lit. m](#)); (produsele perisabile/ vinul)

b) cu mai mult de 30 de zile calendaristice de la scadența stabilită prin contract în cazul produselor prevăzute la [art. 2 lit. l](#)); (vinul se încadrează la [art. 2 lit. m](#)), deci se aplică prevederile de la litera a) nedepășirea termenului de plată cu mai mult de 14 zile calendaristice de la scadența contractuală)

2. să stabilească un termen de preaviz:

a) mai mic de 30 de zile lucrătoare pentru anularea comenzilor de produse agricole și/sau alimentare prevăzute la [art. 2 lit. l](#)) și [m](#)), pentru a nu pune furnizorul în

imposibilitatea de a comercializa sau de a utiliza produsele respective; **(vinul se incadreaza la aceasta prevedere, fiind parte din ambele categorii prevazute la art. 2, lit l) si m)**

b) mai mic de 60 de zile pentru delistarea unui produs marca privata a unui producator pentru categoriile de produse care includ comercializarea unei marci proprii a magazinului;

3. sa modifice in mod unilateral clauzele unui contract comercial pentru produse agricole si/sau alimentare care se refera la frecventa, metoda, locul, calendarul sau volumul furnizarii sau livrarii produselor agricole si alimentare, standardele de calitate, conditiile de plata, preturile sau in ceea ce priveste furnizarea de servicii;

4. sa solicite facturarea si/sau refacturarea si sa incaseze de la furnizor orice alte costuri decat cele convenite in contractul comercial; costurile aferente extinderii retelei de distributie a cumparatorului, amenajarii spatiilor de vanzare ale comerciantului si evenimentelor de promovare a activitatii si imaginii cumparatorului nu pot fi puse in sarcina furnizorului; **(presupun ca aici este inclusa si asa-zisa "taxa de raft")**

5. sa utilizeze autofacturarea pentru produsele agricole si/sau alimentare, cu exceptia cazurilor prevazute la [art. 320 in Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal](#), cu modificarile si completarile ulterioare;

6. sa aplice reduceri financiare si comerciale sub forma de rabaturi, cu exceptia remizelor si risturnelor, ale caror reduceri cumulate sa nu fie mai mari de 20%, aplicate in functie de valoarea facturata intre cumparator si furnizor, pentru produse agricole si/sau alimentare, prin derogare de la prevederile [Legii nr. 227/2015](#), cu modificarile si completarile ulterioare;

7. sa solicite furnizorului plati pentru deteriorarea sau pierderea de produse agricole si/sau alimentare, survenite in spatiile cumparatorului dupa receptie, atunci cand o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijenta sau culpa furnizorului; fac exceptie viciile ascunse pentru produsele agricole si alimentare pentru care furnizorul va trebui sa suporte contravaloarea sau inlocuirea acestora; **(in cazul vinului, un viciu ascuns ar putea fi aciditatea volatila ridicata, asupra careia producatorul a fost atentat in cadrul procedurilor de pe lantul de trasabilitate a produsului, dar acesta nu o mentioneaza cumparatorului, desi avea cunostinta despre pericolul evolutiei vinului in sens negativ, indiferent de conditiile de pastrare in depozitele proprii sau ale cumparatorului)**

8. sa refuze sa confirme in scris clauzele unui contract intre cumparator si furnizor in legatura cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisa; nu este inclusa situatia in care contractul se refera la produse care urmeaza sa fie livrate de un membru al unei organizatii de producatori, inclusiv o cooperativa, organizatiei de producatori al carei membru este furnizorul, daca statutul respectivei organizatii de producatori sau daca normele si deciziile prevazute in respectivul statut ori derivate din acesta contin dispozitii cu efecte similare clauzelor contractului;

9. sa dobandeasca, sa utilizeze sau sa divulge in mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului, conform prevederilor [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 25/2019](#) privind protectia know-how-ului si a informatiilor de afaceri nedivulgate care constituie secrete comerciale impotriva dobandirii, utilizarii si divulgarii ilegale, precum si pentru modificarea si completarea unor acte normative;

10. sa divulge termenii si conditiile contractului comercial pentru achizitia de produse agricole si/sau alimentare, cu exceptia cazului in care aceasta este necesara pentru indeplinirea obligatiilor asumate

fata de respectivul furnizor sau respectarea unor prevederi legale; prezenta prevedere se aplica si furnizorului;

11. sa ameninte cu efectuarea sau sa efectueze represalii comerciale impotriva furnizorului, in cazul in care furnizorul isi exercita drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei sesizari la autoritatile de implementare a legii sau prin cooperarea cu autoritatile de aplicare a legii in timpul unei cercetari aprofundate;

12. sa solicite furnizorului compensarea costurilor aferente examinarii plangerilor clientilor referitoare la vanzarea produselor furnizorului, in absenta unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului;

13. sa returneze furnizorului produsele agricole si/sau alimentare nevandute; **(toti furnizorii ar trebui sa cunoasca faptul, ca aceasta este o practica comerciala neloiala, pentru ca returnarea produselor nevandute, inca mai constituie un mod de a face comert, desi unul defectuos, as spune.)**

14. sa intarzie receptionarea si intocmirea documentelor de receptie a produselor agricole si alimentare; **(Orice intarziere de aceasta natura poate afecta perisabilitatea produsului/ vinului, considerand ca receptionarea si intocmirea documentelor sunt operatiuni care se fac dupa ce produsele/ vinurile au ajuns deja la cumparator, au fost predate si se afla in custodia acestuia. Deteriorarea produsului ar putea fi pusa in sarcina furnizorului, daca nu a fost facuta receptia, desi produsul se afla deja la cumparator. O metoda de prevenire a acestei practici comerciale neloiale ar fi ca receptia si intocmirea documentelor de receptie sa fie facute loco-furnizor, ceea ce, de cele mai multe ori, nu este nici practic, nici fezabil – daca un producator sta in bula lui si asteapta, ca poate vine cineva sa-i cumpere marfa, intr-un mediu concurential, cum este cel din zilele noastre, e un visator!)**

15. sa factureze valoarea serviciilor prestate, prevazute la [art. 4 alin. \(2\) lit. a\), b\), e\) si f\)](#), peste cuantumul de maximum 5% din valoarea incasata de furnizor in baza contractului incheiat intre parti;

16. sa achizitioneze si sa comercializeze produse alimentare fara verificarea trasabilitatii acestora in cazul in care **pretul de achizitie este mai mic decat costul de productie mediu** practicat pe piata relevanta in perioada achizitiei, conform statisticilor oficiale la nivelul Uniunii Europene; **(Subaprecierea poate fi pusa pe seama falsitatii produsului, lipsei trasabilitatii, astfel apar preturile de dumping, care nu oglindesc nici macar valoarea ambalajului/ sticlei+eticheta+dop.)**

17. sa impuna furnizorului o **plata pentru listarea produselor** sale agricole si alimentare, precum si pentru expunerea spre vanzare a acestora; **(Taxa de raft = practica comerciala neloiala, in sensul prezentei Legi.)**

18. sa impuna produse si servicii furnizorului, direct sau indirect, sa cumpere sau sa vanda de la un tert;

19. sa solicite furnizorului taxe, indiferent de forma si denumirea acestora, care il obliga pe furnizor sa mareasca artificial pretul de facturare al produsului;

20. sa delisteze, sa ameninte cu delistarea sau sa retraga de la expunere unul sau mai multe produse agricole si/sau alimentare, in scopul de a pune presiune sau de a exercita represalii comerciale impotriva furnizorului, pentru acceptarea unor clauze contractuale defavorabile acestuia;
21. sa listeze si sa afiseze la raft doar marca proprie a cumparatorului, astfel incat oferta sa includa cel putin o marca privata a unui producator concurent pe categoria de produse respectiva;
22. sa aplice conditii comerciale diferite pentru produsele marca privata ale producatorilor fata de produsele marca proprie ale comerciantului, pentru listarea/afisarea la raft;
23. sa refuze listarea unui produs agricol si/sau alimentar inregistrat pe scheme de calitate nationale si/sau europene, oferat de catre un furnizor, pe motivul lipsei volumelor si a sezonalityi acestuia; **(Cumparatorul nu poate refuza listarea unui produs doar fiindca aveti din el doar 900 de sticle, de exemplu, motivand ca ar fi incheiat contractul, daca aveti cel putin 1000 de bucati. Aceasta este considerata practica comerciala neloiala. La fel si daca vi se refuza un vin fresh, de vara, pe motivul ca se apropie Craciunul si lumea va cauta sa cumpere vinuri rosii corpolente, extractive.)**
24. sa ofere sau sa vanda produse agricole si/sau alimentare in pierdere, cu exceptia cazurilor prevazute de legislatia in vigoare;
25. sa preia conditiile comerciale agreate cu furnizorul pentru achizitia de produse aferente canalului de vanzare cu amanuntul si sa le aplice cu privire la achizitiile de produse de la furnizor aferente canalului de vanzare angro.

Articolul 4

Situatii exceptionale stabilite prin clauze contractuale

(1) Se interzice reprezentantului furnizorului sau cumparatorului sa aiba un comportament care se abate de la buna-credinta in procesul de negociere contractuala intre parti. **(Amandoi trebuie sa fie corecti cu privire la ceea ce cer sau ofera, nu exista pozitie de forta in negocierea contractuala, fiecare fiind indreptatit, prin aceasta Lege, sa castige ceva, fiind inadmisibil comportamentul incorect, prin care numai unul ar castiga, iar celalalt ar pierde)**

(2) Pentru evitarea aparitiei unor practici comerciale neloiale, indiferent de momentul intervenirii acestora in lantul de aprovizionare agricol si alimentar, cu exceptia cazului in care, la solicitarea furnizorului, acestea au fost convenite anterior prin clauze clare si lipsite de ambiguitate in contractul comercial sau printr-un act aditional incheiat ulterior, se interzice cumparatorului:

a) sa solicite furnizorului plata pentru publicitatea produselor agricole si/sau alimentare facuta de catre cumparator; **(nu este admisa „taxa de catalog” sau de publicitate, daca nu s-a specificat aceasta, clar, concis si fara nicio posibila interpretare, in contractul comercial)**

b) sa solicite furnizorului plata pentru serviciile de marketing prestate de catre cumparator privind produsele agricole si/sau alimentare;

- c) sa refuze furnizorului o renegociere de pret intr-un termen mai mare de 10 zile de la data solicitarii; conditiile renegocierii pretului produc efecte in termenul prevazut in contract;
- d) sa solicite furnizorului plata pentru personalul care se ocupa de amenajarea spatiilor de vanzare utilizate pentru vanzarea produselor furnizorului sau sa oblige furnizorul sa puna la dispozitie personal pentru vanzarea produselor sau orice alta activitate legata de procesul de vanzare-promovare;
- e) sa impuna furnizorului o plata pentru plasarea secundara a produselor sale agricole si alimentare spre vanzare;
- f) sa solicite furnizorului suportarea integrala sau partiala a costului oricaror reduceri pentru produsele agricole si/sau alimentare vandute de cumparator cu titlu promotional.

Articolul 5

Exceptii de la practicile comerciale neloiale

(1) Interdictiile prevazute la [art. 3 pct. 1](#) nu se aplica in cazul:**a)** consecintelor intarzierilor in efectuarea platilor si cailor de atac prevazute in [Legea nr. 72/2013](#) privind masurile pentru combaterea intarzierii in executarea obligatiilor de plata a unor sume de bani rezultand din contracte incheiate intre profesionisti si intre acestia si autoritati contractante, prin derogare de la termenele de plata stabilite in lege;

b) optiunii unui cumparator si a unui furnizor de a conveni asupra unei clauze de repartizare a valorii in intelesul articolului 172a din Regulamentul (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European si al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizari comune a pietelor produselor agricole si de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1.037/2001 si (CE) nr. 1.234/2007 ale Consiliului;**c)** platilor efectuate de catre un cumparator unui furnizor atunci cand acestea sunt realizate in cadrul programului pentru scoli in temeiul prevederilor articolului 23 din Regulamentul (UE) nr. 1.308/2013;

d) institutiilor publice din domeniul sanatatii si entitatilor publice care furnizeaza servicii medicale de sanatate conform prevederilor [art. 6 alin. \(4\) din Legea nr. 72/2013](#).

(2) Interdictiile prevazute la [art. 3 pct. 1](#) (**adica nedepasirea termenului de plata cu mai mult de 14 zile calendaristice de la scadenta contractuala**) nu se aplica in cazul acordurilor de furnizare incheiate intre furnizorii de struguri sau must pentru productia de vin si cumparatorii lor directi, in situatia in care:

a) conditiile concrete de plata pentru tranzactiile de vanzare sunt prevazute in contractele standard carora statul membru le-a conferit, inainte de data de 1 ianuarie 2019, caracter obligatoriu in temeiul [articolului 164 din Regulamentul \(UE\) nr. 1.308/2013](#) (**care articol arata astfel:**

(164) Pentru a reduce la minimum sarcina administrativă a operatorilor și a autorităților, Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte anumite acte delegate prin care să stabilească pragurile sub care nu poate fi impusă obligația de a elibera sau de a prezenta o licență de export, să desemneze destinațiile sau operațiunile pentru care poate fi justificată o exonerare de obligația de a prezenta o licență de export și prin care să permită, în situații justificate, acordarea ex post de licențe de export.

Asadar, daca Romania a reglementat, inainte de 1 ianuarie 2019, conditiile licentierii pentru export, legiferand un contract standard obligatoriu, depasirea termenului de 14 zile pentru plata este admisa) si aceasta extindere a aplicarii contractelor standard este reinnoita de statele membre, cu incepere de la data respectiva, fara nicio modificare semnificativa a conditiilor de plata in dezavantajul furnizorilor de struguri sau must; si

b) contractele incheiate intre furnizorii de struguri sau must pentru productia de vin si cumparatorii lor directi sunt multianuale sau devin multianuale. (de asemenea, daca aceste contracte de furnizare de materie prima pentru vinificatie sunt multianuale sau devin multianuale, sunt exceptate de la interdictia de depasire a termenului de plata de 14 zile calendaristice de la scadenta contractuala)

Articolul 6

Autoritatile desemnate sa aplice legea

(1) Autoritatea de implementare a prezentei legi este Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, cu competente in monitorizarea practicilor comerciale neloiale si raportarea acestora catre Comisia Europeana.

(2) Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale este punctul unic de contact pentru cooperarea cu Comisia Europeana si cu celelalte autoritati.

(3) **Autoritatea cu rol in aplicarea prezentei legi este Consiliul Concurentei, (acestui trebuie sa va adresati in cazul semnalarii practicilor comerciale neloiale)** in calitate de autoritate administrativa autonoma in domeniul concurentei, asigurand protectia, mentinerea si stimularea concurentei si a unui mediu concurential normal, in vederea promovarii intereselor intreprinderilor de pe lantul de aprovizionare cu produse agricole si alimentare. Consiliul Concurentei urmareste, de asemenea, sa asigure o concurenta comerciala loiala pe piata din Romania, in limita competentelor incredintate prin prezenta lege. In vederea aplicarii prezentei legi, Consiliul Concurentei asigura resursele umane si financiare necesare.

(4) Autoritatea de aplicare a prezentei legi constata si, dupa caz, sanctioneaza practicile comerciale neloiale, in limita competentelor prevazute de prezenta lege.

(5) **Autoritatea de aplicare a prezentei legi poate realiza din oficiu, in functie de indiciile pe care le detine, cercetari aprofundate in vederea identificarii si sanctionarii posibilelor practici comerciale neloiale identificate de prezenta lege. (nu este obligatorie semnalarea posibilelor practici comerciale neloiale)**

(6) In cazul in care, rezultatul cercetarii aprofundate nu a evidentiat existenta unei incalcarii a prevederilor legii, presedintele autoritatii de aplicare a prezentei legi va emite un ordin de inchidere a cercetarii, partile implicate urmand a fi informate in acest sens.

(7) Autoritatea de aplicare a prezentei legi transmite anual informari autoritatii de implementare si monitorizare cu privire la stadiul dosarelor/investigatiilor de practici comerciale neloiale, inclusiv al celor efectuate din oficiu.

Articolul 7

Sesizari si confidentialitate

(1) Furnizorii si cumparatorii pot adresa sesizari:

a) autoritatii de implementare a legii din Romania (**adica Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale**);

b) autoritatii de aplicare a legii (**adica Consiliului Concuretei**) statului membru in care este stabilit furnizorul sau autoritatii de aplicare a legii statului membru in care este stabilit cumparatorul care este suspectat de implicarea intr-o practica comerciala neloiala.

(2) Organizatiile de producatori, alte organizatii de furnizori si formele asociative ale producatorilor si procesatorilor din sectorul agricol si alimentar au dreptul de a depune o plangere la cererea unuia sau a mai multor membri ai lor sau, dupa caz, la cererea unuia sau a mai multor membri ai organizatiilor lor membre, in cazul in care respectivii membri considera ca au fost afectati de o practica comerciala neloiala. Alte organizatii care au un interes legitim in reprezentarea furnizorilor si cumparatorilor au dreptul de a depune plangeri la cererea unui furnizor si in interesul respectivului furnizor, cu conditia ca astfel de organizatii sa fie persoane juridice independente fara scop lucrativ.

(3) Autoritatile cu competente in implementarea si aplicarea prezentei legi vor elabora regulamentul privind procedura de inregistrare, investigare si solutionare a sesizarilor, aprobat prin hotarare a Guvernului, in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi.

(4) Autoritatile cu competente in implementarea si aplicarea prezentei legi asigura, la cererea reclamantului, masurile necesare pentru a proteja in mod adecvat identitatea reclamantului sau a membrilor sau a furnizorilor si cumparatorilor prevazuti la [alin. \(2\)](#) si alte informatii a caror divulgare este considerata de reclamant ca susceptibila sa aduca atingere intereselor sale sau ale acelor membri sau furnizori. Reclamantul este obligat sa indice informatiile pentru care solicita confidentialitate.

(5) Reclamantii furnizeaza elemente de proba in legatura atat cu posibila practica comerciala neloiala, cat si cu interesul legitim.

(6) La cererea scrisa a autoritatilor cu competente in implementarea si aplicarea legii, reclamantii vor pune la dispozitie toate informatiile si documentele solicitate in legatura cu obiectul sesizarii, in masura in care detin aceste informatii si/sau documente.

Articolul 8

Competentele autoritatilor de implementare si aplicare a legii

(1) Pentru solutionarea cazurilor privind practicile comerciale neloiale, reprezentantii autoritatilor de implementare si aplicare a legii pot solicita autoritatilor si institutiilor publice, precum si cumparatorilor sau furnizorilor documentele continand informatiile necesare, indicand temeiul legal, scopul, termenele, precum si sanctiunile prevazute de prezenta lege.

(2) Informatiile solicitate potrivit prevederilor [alin. \(1\)](#) pot fi utilizate numai in scopul aplicarii prezentei legi.

(3) In scopul solutionarii cazurilor privind practicile comerciale neloiale prevazute la [art. 3](#) si [4](#), reprezentantii Consiliului Concurenteii pot efectua inspectii inopinate.

(4) Inspectiile inopinate se efectueaza in conformitate cu prevederile [art. 38-40 din Legea concurentei nr. 21/1996, republicata](#), cu modificarile si completarile ulterioare.

(5) Autoritatile de implementare si aplicare a legii pot identifica practici comerciale neloiale noi, altele decat cele prevazute de prezenta lege, in vederea formularii de propuneri de modificare si completare a cadrului legal.

Articolul 9

Termene si decizii

(1) In cazul in care se constata ca nu exista dovezi privind existenta unei practici comerciale neloiale sau ca sesizarea este neintemeiata, in termen de 30 de zile de la inregistrare, se comunica reclamantilor un raspuns motivat.

(2) Termenul de solutionare a sesizarilor referitoare la practicile comerciale neloiale este de 60 de zile de la data declansarii cercetarii aprofundate de catre autoritatea de aplicare a prezentei legi, cu posibilitatea prelungirii termenului cu 30 de zile pentru situatiile complexe, dar nu mai tarziu de 90 de zile de la inregistrarea sesizarii.

(3) In cazul in care autoritatea de aplicare a prezentei legi desfasoara o cercetare aprofundata in legatura cu practicile prevazute la [art. 3](#) si [4](#), poate:

a) sa adopte, inainte de emiterea unei decizii de constatare si sanctionare, pentru o perioada determinata, prin decizie, orice masura interimara adecvata, in cazul in care constata, la o prima evaluare, existenta unor fapte de natura anticoncurentiala interzise expres de lege si care trebuie eliminate fara intarziere; si/sau

b) sa adopte o decizie de constatare si, dupa caz, de sanctionare a practicilor de concurenta neloiala si sa solicite cumparatorului sa inceteze practica comerciala interzisa; decizia de incetare a practicii comerciale interzise se aplica tuturor contractelor comerciale similare incheiate de respectivul cumparator cu toti furnizorii sai, care contin clauze cu acelasi continut.

(4) Deciziile autoritatii de aplicare a prezentei legi prin care se constata si se sanctioneaza practicile de concurenta neloiala ramase definitive au caracter probatoriu cu privire la savarsirea unei practici comerciale neloiale.

(5) Deciziile adoptate de catre autoritatea de aplicare a prezentei legi potrivit prevederilor [alin. \(2\)](#) se comunica de indata, dar nu mai tarziu de 5 zile lucratoare de la emitere, partilor in cauza, avand obligatia de a se conforma imediat masurilor dispuse.

(6) Inainte de a lua o decizie, pe baza prevederilor [alin. \(3\)](#), autoritatea de aplicare a prezentei legi informeaza partile in cauza cu privire la modul in care intentioneaza sa trateze sesizarea si le va acorda acestora posibilitatea de a-si exprima un punct de vedere in termen de 5 zile lucratoare.

(7) Deciziile adoptate de autoritatea de aplicare a legii, prin care se aplica sanctiuni contraventionale si care raman necontestate, constituie titlu executoriu.

(8) Deciziile adoptate de catre autoritatea de aplicare a legii, prin care sunt dispuse masuri de interzicere a practicilor comerciale neloiale, sunt monitorizate, partea impotriva careia a fost dispusa masura fiind obligata sa raspunda solicitarilor autoritatii.

(9) Modalitatea si perioada de monitorizare sunt stabilite prin regulamentul privind procedura de inregistrare, investigare si solutionare a sesizarilor.

(10) In cazul in care se constata ca masurile dispuse de autoritatea de aplicare a legii nu au fost respectate, se aplica sanctiunile prevazute la [art. 10 alin. \(3\)](#) si [\(4\)](#).

(11) Deciziile adoptate de autoritatea de aplicare a legii se publica pe pagina web a acesteia, cu respectarea datelor confidenciale si a secretelor comerciale, pentru protejarea operatorilor din lantul de aprovizionare, precum si pe pagina web a autoritatii de implementare a legii.

Articolul 10

Sanctiuni

(1) Contravenitiile prevazute in prezenta lege se constata si se sanctioneaza de catre autoritatea de aplicare a prezentei legi.

(2) Constituie contravenitii, daca nu au fost savarsite in astfel de conditii, incat sa fie considerate, potrivit legii penale, infractiuni, urmatoarele fapte savarsite de cumparator si furnizor, cu exceptia autoritatilor publice:

a) savarsirea practicilor comerciale neloiale prevazute la [art. 3 pct. 1, 2, 7, 8, 10, 12, 14-19](#); (***depasirea termenului de plata cu mai mult de 14 zile calendaristice de la scadenta contractuala***)(***cei interesati pot revedea si celelalte puncte ale art. 3***)

b) savarsirea practicilor comerciale neloiale prevazute la [art. 3 pct. 3-6, 9, 11, 13, 20-25](#) si [art. 4](#);

c) furnizarea de informatii inexacte, incomplete sau care induc in eroare ori de documente incomplete sau nefurnizarea informatiilor si documentelor solicitate conform prevederilor [art. 8 alin. \(1\)](#);

d) refuzul nejustificat al intreprinderilor de a se supune unei inspectii desfasurate potrivit prevederilor [art. 8 alin. \(3\)](#);

e) nerespectarea masurilor impuse de catre autoritatea de aplicare a prezentei legi potrivit prevederilor [art. 9 alin. \(3\)](#);

f) savarsirea in mod repetat a practicilor comerciale neloiale prevazute la [art. 3](#) si [4](#).

(3) Prin derogare de la prevederile [art. 8 alin. \(2\) din Ordonanta Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravenitiilor, aprobata cu modificari si completari prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificarile si completarile ulterioare, contravenitiile prevazute la [alin. \(2\)](#) se sanctioneaza dupa cum urmeaza:

a) cu amenda de la 250.000 de lei la 500.000 de lei, faptele prevazute la [lit. a\)](#) (***daca ne referim doar la depasirea termenului de plata cu 14 zile...***), c) si e);

b) cu amenda de la 500.000 de lei la 600.000 de lei, faptele prevazute la [lit. b\) si d\)](#);

c) cu amenda de 1% din cifra de afaceri totala realizata in anul financiar anterior, faptele prevazute la lit. f).

(4) Autoritatea de aplicare a prezentei legi poate obliga, prin decizie, persoanele definite la [art. 2](#) la plata unor sanctiuni contravenitionale complementare, in cuantum de 1% din amenda principala aplicata pentru fiecare zi de intarziere, calculata de la data stabilita prin decizie, pentru a le determina:

a) sa inceteze practicile prevazute la [art. 3](#) si [4](#);

b) sa respecte obligatiile impuse prin decizia Consiliului Concurentei;

c) sa furnizeze in mod complet si corect informatiile si documentele care le-au fost solicitate, conform prevederilor [lit. b\)](#);

d) sa se supuna inspectiei prevazute la [art. 8 alin. \(3\)](#).

(5) In situatia in care in urma savarsirii practicii comerciale neloiale s-a produs un prejudiciu furnizorului, cumparatorul este obligat la plata de 3 ori a valorii acestui prejudiciu.

(6) Individualizarea sanctiunii in cazul savarsirii uneia dintre contravenitiile prevazute in prezenta lege se face, tinandu-se seama de gravitatea faptei, de durata, precum si de existenta altor sanctiuni contraventionale pentru incalcarea prevederilor prezentei legi, aplicate in ultimii 3 ani anteriori savarsirii contravenitiei.

(7) Prin derogare de la prevederile [art. 13 din Ordonanta Guvernului nr. 2/2001](#), aprobata cu modificari si completari prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificarile si completarile ulterioare, aplicarea sanctiunilor contraventionale prevazute la [alin. \(3\)](#) se prescrie la 3 ani de la data savarsirii faptei.

(8) In exercitarea competentelor prevazute de prezenta lege, autoritatea de aplicare a legii asigura respectarea dreptului la aparare, prin informarea cu privire la dreptul de a face obiectii asupra continutului actelor de constatare si sanctionare, precum si la dreptul de a se adresa pe cale separata instantelor de judecata.

(9) In cazul contravenitiilor prevazute la [alin. \(2\) lit. a\)](#) si b), daca intreprinderea recunoaste, in mod expres, odata cu transmiterea punctului de vedere, savarsirea practicii comerciale neloiale si propune masuri care duc la inlaturarea cauzelor incalcarii, Consiliul Concurentei poate aplica o reducere a amenzii cu un procent cuprins intre 1% si 25% din amenda finala. In cazul acordarii reducerii pentru recunoasterea faptei, nivelul amenzii va fi diminuat inclusiv cand acesta este stabilit la minimul prevazut.

(10) Reducerea cuantumului amenzii potrivit prevederilor [alin. \(9\)](#) este posibila doar pe baza unei solicitari exprese formulate de intreprinderea interesata. Solicitarea contine recunoasterea clara si neechivoca a raspunderii pentru incalcare. In situatia in care Consiliul Concurentei nu accepta termenii solicitarii adresate de intreprindere, nu acorda o reducere a amenzii si recunoasterea formulata nu va fi utilizata ca element probatoriu. In situatia in care, inainte de decizia luata de Consiliul Concurentei, intreprinderea transmite o propunere privind formularea unei recunoasteri, Consiliul Concurentei poate aplica o procedura simplificata, conform instructiunilor adoptate de autoritatea de aplicare a prezentei legi.

(11) Exercitarea de catre intreprindere a actiunii in anulare a deciziei Consiliului Concurentei, in privinta aspectelor care fac obiectul recunoasterii, atrage pierderea beneficiului prevazut referitor la reducerea cuantumului amenzii.

(12) Consiliul Concurentei stabileste prin instructiuni procedura specifica privind cadrul pentru acordarea unui tratament favorabil intreprinderilor care recunosc savarsirea unei practici comerciale neloiale in sensul [art. 3](#) si [4](#).

Articolul 11

Dreptul de a se adresa instantelor de judecata

(1) Actiunile care decurg dintr-o practica comerciala neloiala sunt de competenta tribunalului locului savarsirii faptei sau in a carui raza teritoriala se gaseste sediul sau, in lipsa unui sediu, domiciliul reclamantului.

(2) Deciziile de constatare si de sanctionare a practicilor comerciale neloiale pot fi atacate la Sectia de contencios administrativ si fiscal a Curtii de Apel Bucuresti, in termen de 30 de zile de la comunicare.

(3) In scopul solutionarii pe cale amiabila a diferendelor dintre furnizori si cumparatori, izvorand din incalcarea dispozitiilor prezentei legi, si fara a aduce atingere dreptului furnizorilor de a depune sesizare in temeiul [art. 10](#), partile pot recurge la procedura medierii, conform prevederilor [Legii nr. 192/2006](#) privind medierea si organizarea profesiei de mediator, cu modificarile si completarile ulterioare.

(4) Orice incercare de a se ajunge la un acord prin mediere cu privire la solutionarea unui litigiu nu afecteaza drepturile furnizorilor si ale cumparatorilor in cauza de a initia actiuni in justitie in orice moment inainte de procesul de mediere, pe parcursul sau sau dupa ce acesta a luat sfarsit.

Articolul 12

Cooperarea dintre autoritatile de aplicare si de implementare a legii

Autoritatile de aplicare si de implementare a prezentei legi coopereaza cu alte autoritati ale statelor membre care aplica prevederi similare celor din prezenta lege si cu Comisia Europeana si ofera asistenta acestora in cazul investigatiilor care au o dimensiune transfrontaliera.

Articolul 13

Reglementari nationale

Prezenta lege nu aduce atingere reglementarilor nationale care vizeaza combaterea practicilor comerciale neloiale care nu se incadreaza in domeniul de aplicare al prezentei legi.

Articolul 14

Raportare

(1) Autoritatea de implementare si autoritatea de aplicare a prezentei legi publica anual rapoarte privind activitatile lor cuprinse in domeniul de aplicare al prezentei legi.

(2) Pana la data de 15 martie a fiecarui an, autoritatea de implementare a legii transmite Comisiei Europene un raport privind practicile comerciale neloiale aparute in cadrul lantului de aprovizionare agricol si alimentar, continand toate datele relevante referitoare la aplicarea si asigurarea punerii in aplicare a normelor prevazute de prezenta lege pe parcursul anului anterior.

Articolul 15

Transpunere

Prezenta lege transpune Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European si a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre intreprinderi in cadrul lantului de aprovizionare agricol si alimentar, publicata in Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 111 din 25 aprilie 2019.

Articolul 16

Dispozitii tranzitorii si finale

Prezenta lege se aplica contractelor comerciale incheiate dupa data intrarii acesteia in vigoare, iar pentru cele incheiate anterior, partile au obligatia punerii lor in acord cu prevederile prezentei legi pana la data de 31 decembrie 2022.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor [art. 75](#) si ale [art. 76 alin. \(2\) din Constitutia Romaniei, republicata](#).

p. PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR, VASILE-DANIEL SUCIU, PRESEDINTELE SENATULUI FLORIN-VASILE CITU, Bucuresti, 11 aprilie 2022.Nr. 81.----